

ADVIES VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S**van 21 augustus 2024**

betreffende de Nederlandse kennisgeving van een verlenging van de toepassingstermijn van een strengere nationale maatregel overeenkomstig artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen (ESRB/2024/4)

DE ALGEMENE RAAD VAN HET EUROPEES COMITÉ VOOR SYSTEEMRISICO'S,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1092/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 betreffende macroprudentieel toezicht van de Europese Unie op het financiële stelsel en tot oprichting van een Europees Comité voor systeemrisico's¹, en met name artikel 3, lid 2, punt j),Gezien Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 648/2012², en met name artikel 458, leden 4 en 9,Gezien Besluit/ESRB/2015/4 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 16 december 2015 betreffende een coördinatiekader voor de kennisgeving door betrokken autoriteiten van nationale macroprudentiële beleidsmaatregelen, het uitbrengen van adviezen en aanbevelingen door het ESRB en tot intrekking van Besluit ESRB/2014/2³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Nederlandsche Bank (DNB), handelend als aangewezen autoriteit voor de toepassing van artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013, heeft het Europees Comité voor systeemrisico's (*European Systemic Risk Board* — ESRB) op 22 juli 2024 in kennis gesteld van haar voornemen om haar bestaande strengere nationale maatregel voor kredietinstellingen die de interneratingbenadering (*Internal Ratings Based Approach* -IRB-benadering) hanteren met betrekking tot hun berekeningen van de wettelijke kapitaalvereisten, te verlengen met een aanvullende periode van twee jaar (1 december

¹ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 1.

² PB L 176 van 27.6.2013, blz. 1.

³ PB C 97 van 12.3.2016, blz. 28.

2024 - 30 november 2026), overeenkomstig artikel 458, lid 9, van die verordening.

- (2) De bestaande strengere nationale maatregel, die sinds 1 januari 2022 van kracht is, betreft risicogewichten voor het aanpakken van activazeepbellen in de niet-zakelijkonroerendgoedsector (artikel 458, lid 2, punt d), iv), van Verordening (EU) nr. 575/2013). De maatregel legt een minimaal gemiddeld risicogewicht op aan kredietinstellingen die de IRB-benadering hanteren met betrekking tot hun portefeuilles van blootstellingen ten aanzien van natuurlijke personen die gedekt zijn door hypotheek op in Nederland gelegen niet-zakelijk onroerend goed. Leningen die geheel of gedeeltelijk worden gedekt door de Nationale Hypotheekgarantie (NHG) zijn vrijgesteld van de maatregel. Het minimale gemiddelde risicogewicht voor door niet-zakelijk onroerend goed gedekte blootstellingen wordt berekend door verschillende risicogewichten toe te kennen aan delen van de blootstelling op basis van delening-/waardratio (*loan-to-value* (LTV)-ratio). Voor elke afzonderlijke blootstellingspost (lening) wordt een risicogewicht van 12 % toegekend aan het deel van de lening dat niet meer bedraagt dan 55 % van de marktwaarde van het onroerend goed, en wordt een risicogewicht van 45 % toegekend aan het resterende deel van de lening. Dit betekent dat de risicogewichten van individuele leningen toenemen naarmate de LTV-ratio's stijgen: van 12% voor leningen met een LTV tot en met 55%, tot bijvoorbeeld 26,85% voor leningen met een LTV van 100%. Het bindende minimale gemiddelde risicogewicht van de portefeuille wordt vervolgens bepaald aan de hand van het naar blootstelling gewogen gemiddelde van risicogewichten van de afzonderlijke blootstelling.
- (3) In Advies ESRB/2020/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's⁴, beoordeelde het ESRB het ontwerp van de strengere nationale maatregel als gerechtvaardigd in het licht van de omstandigheden zoals die ten tijde van de beoordeling bestonden. Het ESRB was van oordeel dat het ontwerp van de strengere nationale maatregel geen negatieve impact had op de interne markt die groter was dan de voordelen voor de financiële stabiliteit die resulteren in een vermindering van het vastgestelde macroprudentiële risico of systeemrisico.
- (4) Rekening houdend met de adviezen van het ESRB en de Europese Bankautoriteit (EBA) overeenkomstig de in artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 vastgelegde procedure, heeft de Europese Commissie op 5 maart 2020 besloten de Raad geen uitvoeringshandeling voor te stellen tot verwerping van het ontwerp van de strengere nationale maatregel⁵. Bij het ontbreken van een dergelijke uitvoeringshandeling werd het ontwerp van de strengere nationale maatregel, waarvan de toepassing

⁴ Advies ESRB/2020/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 6 februari 2020 betreffende de Nederlandse kennisgeving van een strengere nationale maatregel overeenkomstig artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, beschikbaar op de website van het ESRB op www.esrb.europa.eu.

⁵ Besluit van de Commissie van 5 maart 2020 om geen uitvoeringshandeling voor te stellen tot verwerping van het op 8 januari 2020 door Nederland overeenkomstig artikel 458, lid 4, van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad ter kennis gegeven ontwerp van de nationale maatregel, C (2020) 1214 final, beschikbaar op de website van de Commissie op www.ec.europa.eu.

werd uitgesteld als gevolg van de uitbraak van Covid-19, van toepassing met ingang van 1 januari 2022.

- (5) Naar aanleiding van een verzoek van de DNB aan het ESRB krachtens artikel 458, lid 8, van Verordening (EU) nr. 575/2013 heeft de Algemene Raad van het ESRB op 16 februari 2022⁶ besloten deze strengere nationale maatregel in de lijst van macroprudentiële maatregelen op te nemen die voor wederkerige toepassing uit hoofde van Aanbeveling ESRB/2015/2 worden aanbevolen⁷.
- (6) Bovendien heeft het ESRB, naar aanleiding van een verzoek van DNB om de toepassingsperiode van de strengere nationale maatregel op basis van artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 met twee jaar te verlengen, op 6 september 2022 een advies uitgebracht.
- (7) In Advies ESRB/2022/6 van het Europees Comité voor systeemrisico's⁸ heeft het ESRB de eerste verlenging van de bestaande strengere nationale maatregel (1 december 2022 - 30 november 2024) als gerechtvaardigd, passend, evenredig, doeltreffend en doelmatig beoordeeld. Bovendien was het ESRB van mening dat de strengere nationale maatregel geen negatieve gevolgen voor de interne markt had die groter was dan de voordelen voor de financiële stabiliteit.
- (8) Ter beoordeling van de door de DNB op 22 juli 2024 kennisgegeven tweede verlenging van de toepassingstermijn van de bestaande strengere nationale maatregel, heeft het in Besluit ESRB/2015/4 bedoelde Beoordelingsteam van het ESRB derhalve een aan dit advies aangehechte beoordelingsnota uitgebracht,

HEEFT HET VOLGENDE ADVIES VASTGESTELD:

1. De verlenging met twee jaar van de toepassingstermijn van de bestaande strengere nationale maatregel die in Nederland van toepassing is, wordt onder de huidige omstandigheden als gerechtvaardigd, passend, evenredig, doeltreffend en doelmatig beoordeeld. Met name geldt het volgende:
 - a) de wijzigingen in de intensiteit van het macroprudentieel of systeemrisico blijven dusdanig dat zij op nationaal niveau een risico vormen voor de financiële stabiliteit;

⁶ Aanbeveling ESRB/2022/1 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 16 februari 2022 tot wijziging van Aanbeveling ESRB/2015/2 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 174 van 28.4.2022, blz. 1).

⁷ Aanbeveling ESRB/2015/2 van het Europees Comité voor systeemrisico's van 15 december 2015 betreffende de beoordeling van grensoverschrijdende effecten van macroprudentiële beleidsmaatregelen en van vrijwillige toepassing van wederkerigheid ten aanzien van macroprudentiële beleidsmaatregelen (PB C 97 van 12.3.2016, blz. 9).

⁸ Advies van het Europees Comité voor systeemrisico's van 6 september 2022 betreffende de Nederlandse kennisgeving van een verlenging van de toepassingstermijn van een strengere nationale maatregel overeenkomstig artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 van het Europees Parlement en de Raad betreffende prudentiële vereisten voor kredietinstellingen (ESRB/2022/6), beschikbaar op de website van het ESRB op www.esrb.europa.eu.

- b) de macroprudentiële instrumenten waarin Verordening (EU) nr. 575/2013 en Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad⁹ voorzien, zijn minder geschikt of doeltreffend dan de bestaande strengere nationale maatregel die in Nederland wordt toegepast om het vastgestelde macroprudentiële risico of systeemrisico aan te pakken;
 - c) De strengere nationale maatregel heeft geen onevenredig nadelige gevolgen voor het financiële stelsel als geheel, of voor delen ervan, in andere lidstaten of van de Unie als geheel, waardoor die maatregel een belemmering voor de werking van de interne markt kan vormen of creëren;
 - d) de kwestie betreft slechts één lidstaat.
2. De strengere nationale maatregel heeft geen negatieve impact op de interne markt die groter is dan de voordelen voor de financiële stabiliteit die resulteren in een vermindering van het geconstateerde macroprudentiële risico of systeemrisico.
 3. De aangehechte beoordelingsnota “Beoordeling van de Nederlandse kennisgeving overeenkomstig artikel 458 van Verordening (EU) nr. 575/2013 betreffende een verlenging van een strengere nationale maatregel voor de verstrekking van woninghypotheken” is een integraal onderdeel van dit advies.

Gedaan te Frankfurt am Main, 21 augustus 2024.

Hoofd van het ESRB-secretariaat, namens de Algemene Raad van het ESRB

Francesco MAZZAFERRO

⁹ Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG (PB L 176 van 27.6.2013, blz. 338).